

esiintyy myös valtakunnallisesti uhanalainen nilviäinen. Jokialueen kalastoon kuuluvat mm. hauki, ahven, made, purotaimen, lahna, särki, salakka ja kiiski. Rapu istutettiin Ähtävänjokeen 1920-1930 -luvulla. Ähtävänjoki on ollut tuottoisa rapujoki, mutta rapurutto tuhosi kannan 1960-luvulla ja rapukannan elpyminen on ollut hidasta. Ähtävänjoki on voimalaitoksistaan huolimatta luonnonsuojelullisesti ja kalastollisesti arvokas vesistö. Joella on huomattava merkitys uhanalaisen lajiston suojelun kannalta. (Ympäristöhallinto 2003c¹)

Lisäksi Finnholmin voimalaitoksen yläpuolelta on yhteensä vajaan 20 kilometrin matkalla luonnonsuojelualue "Ähtävänjoen rannat", joka useassa osassa ulottuu Hjuljärviin (Juurijärvi) saakka.

Tarkastellut suunnitelmat

- Vesihallitus. 1977. Pohjanmaan keskiosan vesien käytön kokonaissuunnitelma. Tiedotus 123.
- Oy Vesirakentaja. Useat eri voimalaitossuunnitelmat

Vesihallitus (1977) ei esitä Ähtävänjoen alaosaan vesiluonnon perusteella suojeltavaksi kohteeksi, mutta kiinnittää huomiota jokimaiseman säilyttämiseen, kun voimalaitoksia rakennetaan. Vesihallitus esittää sen sijaan suojeltaviksi joitakin Ähtävänjoen latvavesiä, mm. Lohijoen ja Kuninkaanjoen.

Voimatalouden edistämistoimenpiteenä esitetään, että Evijärven alapuolisella osalla tehostetaan nykyisiä voimalaitoksia. Lisäksi voidaan rakentaa kaksi tai kolme uutta jokivoimalaitosta. Alajärven säännöstelyn toteutus luo edellytykset Koskenvarren voimalaitoksen laajennukselle. Nykyisten toteutuskustannusten ja energian hintasuhteiden vallitessa Ähtävänjoen porrastamista keskitetyksi suuriin putouksiin ei suositella ratkaisun vaatimien suurehkojen vesistöllisten muutosten johdosta. (Vesihallitus 1977b)

Yhteenveto

Ähtävänjoki on lähes kokonaan porrastettu joki, joka on Evijärven alapuoliselta osaltaan suojeltu koskiensuojelulla. Ähtävänjoen luontoarvot ja vesivoimantuotanto voitaneen yhdistää nykytietämyksellä niin, että kumpikaan arvo ei vaarannu. Ähtävänjoen jatkorakentamisella saataisiin lisätehoa vajaan 2 MW ja lisäenergiaa reilut 10 GWh/a. Ähtävänjoen luontoarvoista ja vesivoimasta tulisi käydä keskustelua ja niiden vaikutuksia toisiinsa tulisi selvittää nykyisen, parhaan tietämyksen perusteella.

48 Kruunupyynjoen vesistöalue

Vesistöalueen pinta-ala	788 km ²
Järvisyys	2,8 %

Kruunupyynjoen vesistöalue on melko pieni ja vähäjärvinen. Alueella ei ole merkittävää vesivoimapotentiaalia, ja alueen vesivoimalla on vain paikallista merkitystä. Alueella on tiedossa yksi voimalaitossuunnitelma, jonka mukaisesti uuden voimalaitoksen tehoksi tulisi noin 0,3 MW ja vuosienenergiaksi noin 0,9 GWh.

¹ <http://www.ymparisto.fi/default.asp?contentid=20618&lan=fi>